

БӨЛІМ: БАСТАУЫШ СЫНЫП

Бастауыш сыныпта цифрлық технологияларды қолдану

ЖАРИЯЛАНДЫ
31.03.2026СІЛТЕМЕ
<https://bilimger.kz/187901/>**Қуатқызы Зина***Лауазымы: Бастауыш сынып мұғалімі**Ақтөбе облысы, Ойыл ауданы**Ж.Жүсібалиев атындағы**Ойыл қазақ орта мектебі*

Аннотация

Бұл мақалада бастауыш сыныпта цифрлық технологияларды қолданудың маңызы мен тиімділігі қарастырылады. Оқу процесінде заманауи цифрлық құралдарды пайдалану арқылы оқушылардың оқу мотивациясын арттыру, танымдық қабілеттерін дамыту және білім сапасын жақсарту жолдары талданады. Сонымен қатар, цифрлық технологияларды қолданудың артықшылықтары, қиындықтары және оларды шешу жолдары сипатталады. Мақала бастауыш сынып мұғалімдеріне арналған.

Сонымен бірге мақалада цифрлық білім беру ортасын қалыптастырудың өзектілігі айқындалып, оқыту процесінде инновациялық әдістерді енгізудің маңызы көрсетіледі. Оқушылардың ақпараттық сауаттылығын дамыту мен олардың шығармашылық белсенділігін арттыру мәселелері де қарастырылады. Зерттеу барысында цифрлық технологияларды тиімді қолдану арқылы оқу нәтижелерін жақсартуға болатыны дәлелденеді.

Кілт сөздер:

цифрлық технология, бастауыш сынып, білім беру, интерактивті оқыту, ақпараттық сауаттылық, педагогика

Кіріспе

Қазіргі қоғам – ақпараттық технологиялар қарқынды дамыған цифрлық дәуір. Білім

беру жүйесі де бұл өзгерістерден тыс қалмай, жаңа бағытта дамып келеді. Соның ішінде цифрлық технологияларды оқу процесіне енгізу – білім сапасын арттырудың негізгі тетіктерінің бірі болып табылады.

Бастауыш сынып – баланың тұлғалық және интеллектуалдық дамуының іргетасы қаланатын кезең. Осы кезеңде оқушының білімге деген қызығушылығын қалыптастыру аса маңызды. Сондықтан заманауи цифрлық технологияларды тиімді қолдану арқылы оқыту процесін жетілдіру бүгінгі күннің өзекті мәселесіне айналып отыр.

Цифрлық құралдарды пайдалану оқыту үдерісін жаңғыртып қана қоймай, білім алушылардың өздігінен білім алу дағдыларын қалыптастыруға ықпал етеді. Сонымен қатар, бұл технологиялар оқушылардың шығармашылық және сыни ойлау қабілеттерін дамытуға кең мүмкіндік береді. Қазіргі білім беру кеңістігінде цифрлық сауаттылық – әрбір оқушы үшін маңызды құзыреттілік ретінде қарастырылады.

Негізгі бөлім

1. Цифрлық технологиялардың білім берудегі рөлі

Цифрлық технологиялар білім беру мазмұнын жаңартуға, оқыту әдістерін жетілдіруге және оқушының жеке қабілетін дамытуға мүмкіндік береді. Олар оқу процесін тек ақпарат берумен шектемей, оқушыны белсенді әрекетке тартуға бағытталған.

Бастауыш сынып оқушылары үшін визуалды және интерактивті материалдар өте тиімді. Анимациялар, бейнероликтер және түрлі онлайн платформалар арқылы оқушылар жаңа ақпаратты жеңіл қабылдайды. Бұл олардың есте сақтау қабілетін арттырып, оқу материалын терең түсінуіне ықпал етеді.

Сонымен қатар, цифрлық технологиялар оқушылардың өз бетімен іздену дағдыларын қалыптастырып, білім алуға деген қызығушылығын арттырады. Мұндай құралдар оқыту процесін дараландыруға мүмкіндік беріп, әр оқушының деңгейіне сәйкес тапсырмалар ұсынуға жағдай жасайды. Нәтижесінде оқушылардың оқу жетістіктері мен белсенділігі арта түседі.

2. Сабақ барысында қолданылатын цифрлық құралдар

Бастауыш сыныпта цифрлық технологияларды қолданудың көптеген түрлері бар. Олардың ішінде ең кең таралғандары:

- Интерактивті тақта – жаңа тақырыпты көрнекі түрде түсіндіруге мүмкіндік береді
- Компьютер және планшеттер – жеке және топтық тапсырмаларды орындауға қолайлы
- Онлайн платформалар – ойын түрінде білімді тексеру
- Мультимедиялық презентациялар – ақпаратты жүйелі жеткізу құралы

- Білім беру қосымшалары – оқушының өзіндік жұмысын дамытуға бағытталған

Бұл құралдар оқыту процесін қызықты әрі тиімді етіп, оқушылардың сабаққа деген белсенділігін арттырады. Сонымен қатар, цифрлық құралдар арқылы оқушылардың өздігінен білім алу дағдылары қалыптасады. Мұғалім үшін де сабақ құрылымын тиімді ұйымдастыруға және әр оқушының білім деңгейін бақылауға мүмкіндік туады.

3. Цифрлық технологияларды қолданудың артықшылықтары

Цифрлық технологияларды қолдану бірқатар маңызды нәтижелерге жеткізеді:

- Оқушылардың сабаққа деген қызығушылығы артады
- Танымдық және логикалық ойлау қабілеті дамиды
- Ақпаратты тез қабылдау және өңдеу дағдылары қалыптасады
- Оқушының шығармашылық белсенділігі артады
- Жеке оқыту мүмкіндігі жүзеге асады

Сонымен қатар, мұғалімге оқу процесін тиімді ұйымдастыруға, уақытты үнемдеуге және оқу нәтижелерін жылдам бағалауға мүмкіндік береді. Бұдан бөлек, цифрлық технологиялар кері байланысты жедел алуға жағдай жасап, оқушының білім деңгейін нақты анықтауға көмектеседі. Оқу барысында түрлі интерактивті тапсырмаларды қолдану арқылы оқушылардың белсенділігі артып, сабаққа деген ынтасы күшейеді. Нәтижесінде білім беру үдерісі сапалы әрі нәтижелі бола түседі.

4. Қиындықтар және оларды шешу жолдары

Цифрлық технологияларды енгізу барысында белгілі бір қиындықтар туындайды. Мысалы:

- Кейбір мектептерде техникалық құралдардың жеткіліксіздігі
- Интернет желісінің тұрақсыздығы
- Мұғалімдердің цифрлық сауаттылығының әртүрлі деңгейде болуы

Аталған мәселелерді шешу үшін келесі шараларды жүзеге асыру қажет:

- Мұғалімдердің біліктілігін арттыру курстарын ұйымдастыру
- Мектептерді заманауи техникамен қамтамасыз ету
- Цифрлық білім беру ресурстарын дамыту
- Оқушылардың қауіпсіз интернет қолдану мәдениетін қалыптастыру

Сонымен қатар, білім беру ұйымдарында цифрлық инфрақұрылымды жүйелі түрде

жаңарту маңызды. Мұғалімдерге арналған тәжірибелік семинарлар мен тренингтер өткізу олардың цифрлық дағдыларын жетілдіруге ықпал етеді. Оқушылар мен ата-аналар арасында цифрлық қауіпсіздік туралы түсіндіру жұмыстарын жүргізу де бүгінгі күні өзекті болып табылады. Осы шараларды кешенді түрде жүзеге асыру арқылы цифрлық технологияларды тиімді енгізуге болады.

Қорытынды

Қорыта айтқанда, бастауыш сыныпта цифрлық технологияларды қолдану – білім беру сапасын арттырудың тиімді жолдарының бірі. Ол оқушылардың білімге деген қызығушылығын оятып, олардың шығармашылық және танымдық қабілеттерін дамытуға ықпал етеді.

Сондықтан қазіргі мұғалім тек білім беруші ғана емес, сонымен қатар цифрлық технологияларды меңгерген, жаңашыл педагог болуы тиіс. Цифрлық технологияларды дұрыс және тиімді пайдалану – болашақ ұрпақтың сапалы білім алуына негіз болады.

Сонымен бірге, цифрлық білім беру ортасын дамыту – білім беру жүйесінің басты бағыттарының бірі болып қала береді. Заманауи технологияларды тиімді қолдану арқылы оқыту үдерісі икемді, қолжетімді және нәтижелі бола түседі. Осылайша, цифрлық технологиялар білім беру саласының дамуына жаңа мүмкіндіктер ашып, оқушылардың жан-жақты дамуына жағдай жасайды.

Пайдаланылған әдебиеттер.

1. Тұрғынбаева Б.А. Инновациялық технологиялар және білім беру үдерісі. – Алматы, 2021.
2. Ы. Алтынсарин атындағы Ұлттық білім академиясы. Білім беру жүйесінде цифрлық технологияларды қолдану бойынша әдістемелік нұсқаулар. – Нұр-Сұлтан, 2022.
3. Бастауыш мектепте компьютерлік сауаттылық және ақпараттық-коммуникациялық технологиялар негіздерін оқыту бойынша әдістемелік ұсынымдар. – ҚР Білім және ғылым министрлігі.
4. Мухамедзянова Н. С. Информационно-коммуникационные технологии в обучении младших школьников: опыт Казахстана. – Астана: Білім, 2021.
5. Жаркова Г. В., Уразбаева Л. Б. Использование цифровых технологий в начальной школе Казахстана. – Алматы: Атамұра, 2019.
6. Саметова Ф.Т., Узбекова Г.И. АКТ қолдану арқылы әдебиет сабақтарында оқушылардың цифрлық құзыреттілігін дамыту // Есенов университетінің хабаршысы.
7. Найманова Н.А., Жакипбекова С.С. Применение цифровых технологий в обучении младших школьников с особыми образовательными потребностями // Жетісу

университетінің хабаршысы.

8. Арыстанбек М.Ө., Асенова Н.С. Бастауыш білім беруде ақпараттық технологияларды қолданудың педагогикалық негіздері // Павлодар мемлекеттік университеті, ғылыми мақала.

9. Цифрлық технологиялардың бастауыш сынып оқушыларының білім алуына әсері // «Білім шыңы» ғылыми-әдістемелік журналы.

КМ АА Куәлік нөмірі: **KZ45VPY00102718** — ҚР Мәдениет және Ақпарат министрлігі

© 2026 **Bilimger.kz** Ақпараттық-танымдық білім порталы. Барлық мазмұн авторлық құқықпен қорғалған.